

ΕΙΔΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

ΠΜΣ «ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ»

ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ

**Ο ΕΙΔΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ** του Προγράμματος Μεταπτυχιακών
Σπουδών του Τμήματος ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΘΕΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ
ΘΡΗΣΚΕΙΟΛΟΓΙΑΣ του ΕΚΠΑ, με τίτλο «ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΚΑΙ
ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ», εγκρίθηκε από τη 9^η συνεδρίαση της Γενικής
Συνέλευσης του Τμήματος στις 24/2/2025.

1. Υπηρεσίες Ιδρύματος για Υποστήριξη Ηλεκτρονικής Μάθησης

Στο Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ) λειτουργεί το Κέντρο Λειτουργίας και Διαχείρισης Δικτύου (ΚΛΕΙΔΙ) που παρέχει ένα ολοκληρωμένο πακέτο υπηρεσιών υποστήριξης ηλεκτρονικής μάθησης και παραγωγής πολυμέσων. Οι υπηρεσίες αυτές είναι στη διάθεση των μελών ΔΕΠ προκειμένου να ενσωματώσουν τις νέες τεχνολογίες στο εκπαιδευτικό και ερευνητικό τους έργο και περιλαμβάνουν: - Ηλεκτρονική Τάξη (e-Class) - Ακαδημαϊκές Βιντεοδιαλέξεις - Ζωντανές Μεταδόσεις - Λοιπές Υπηρεσίες. Η πρακτική και φιλοσοφία της Υπηρεσίας ΚΛΕΙΔΙ εστιάζει στη διάχυση της τεχνογνωσίας και την εγκατάσταση υλικοτεχνικής υποδομής στα Τμήματα του Ιδρύματος, ώστε η υποστήριξη των μελών ΔΕΠ να πραγματοποιείται τοπικά από τους τεχνικούς υποστήριξης του κάθε Τμήματος. Σε εθνικό επίπεδο λειτουργούν μονάδες που παρέχουν τις υπηρεσίες αυτές, συμπληρωματικά και ενισχυτικά με τις υπηρεσίες του Πανεπιστημίου Αθηνών (ΕΚΠΑ) και τα άλλα ακαδημαϊκά Ιδρύματα. Μία τέτοια Μονάδα είναι το Κέντρο Υποστήριξης η-Μάθησης και Παραγωγής Πολυμέσων (ΚΥΜΑ ή GU eLearning & Media Support Center), που αποτελεί μία παραγωγική μονάδα του Ακαδημαϊκού Διαδικτύου - GUnet, της μη κερδοσκοπικής εταιρίας όλων των ΑΕΙ και ΑΤΕΙ της χώρας. Το ΚΥΜΑ έχει σχεδιαστεί για να παρέχει το σύνολο των παραπάνω υπηρεσιών και την υποστήριξη σύγχρονης και ασύγχρονης τηλεεκπαίδευσης.

2. Μεθοδολογία Ανάπτυξης και Υλοποίησης Μαθημάτων

Η “Ηλεκτρονική Τάξη” (eclass.uoa.gr) αποτελεί ένα ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης ηλεκτρονικών μαθημάτων και υποστηρίζει την υπηρεσία ασύγχρονης τηλεεκπαίδευσης στο ΕΚΠΑ χωρίς περιορισμούς και δεσμεύσεις. Η πρόσβαση στην υπηρεσία γίνεται με τη χρήση ενός απλού φυλλομετρητή (web browser) χωρίς την απαίτηση εξειδικευμένων τεχνικών γνώσεων. Η ενσωμάτωση των μεθόδων τηλεεκπαίδευσης στην εκπαιδευτική διαδικασία του ΕΚΠΑ υποστηρίζει και ενισχύει τη διδασκαλία και την πρόσβαση στην διεπιστημονική

γνώση, παρέχοντας συνδυασμούς νέων μεθόδων για τη συμπλήρωση των παραδοσιακών τρόπων διδασκαλίας. Με τον τρόπο αυτό, οι συμμετέχοντες/ουσες στην εκπαιδευτική διαδικασία επιλέγουν το δικό τους χρονικό πλαίσιο για επικοινωνία και πρόσβαση στο εκπαιδευτικό περιεχόμενο. Παράλληλα, παρέχεται η δυνατότητα ψηφιακής οργάνωσης και διάθεσης του εκπαιδευτικού υλικού των μαθημάτων αλλά και μία πλειάδα μέσων επικοινωνίας μεταξύ του/ης διδάσκοντα/ουσας και των φοιτητών/ριών, διευκολύνοντας την ομαλή και απρόσκοπτη διεξαγωγή του μαθήματος. Οι βασικοί στόχοι της “Ηλεκτρονικής Τάξης” (eclass) είναι: - η ενσωμάτωση των νέων τεχνολογιών στην εκπαιδευτική δραστηριότητα - η ηλεκτρονική οργάνωση και παρουσίαση του εκπαιδευτικού υλικού (σημειώσεις, εργασίες, παρουσιάσεις κα.). 2 - η εποικοδομητική εκπαιδευτική χρήση του διαδικτύου - η ευκολία στη χρήση από διδάσκοντες/ουσες και φοιτητές/ριες χωρίς την απαίτηση εξειδικευμένων τεχνικών γνώσεων - Η δομημένη και ενιαία παρουσίαση των μαθημάτων. Το περιεχόμενο των ηλεκτρονικών μαθημάτων που φιλοξενεί η “Ηλεκτρονική Τάξη”, καθώς και τα πνευματικά δικαιώματα του υλικού, ανήκουν στους συγγραφείς τους. Παράλληλα με την “Ηλεκτρονική Τάξη”, στα πλαίσια της σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, το ΕΚΠΑ συνεργάζεται με την εταιρία CISCO για την αξιοποίηση της υπηρεσίας WebEx. Η υπηρεσία WebEx είναι ένα διαδικτυακό μέσο τηλεδιάσκεψης που υποστηρίζει μέχρι 1.000 συμμετέχοντες ανά συνεδρία και προσφέρει στους χρήστες δυνατότητες webconferencing με τη χρήση video υψηλής ποιότητας. Μέσω του WebEx, οι χρήστες έχουν την δυνατότητα πλήρους λειτουργικής συνεργασίας εξ αποστάσεως, αυξάνοντας την παραγωγικότητά τους και περιορίζοντας τις απώλειες χρόνου-κόστους που συνεπάγονται οι συναντήσεις πρόσωπο με πρόσωπο. Η υπηρεσία υποστηρίζει φωνητική επικοινωνία μεταξύ των χρηστών, καθώς και δυνατότητα διαμοιρασμού αρχείων με συνεργάτες χωρίς να απαιτούνται πολύπλοκες ρυθμίσεις και παραμετροποίηση του εργαλείου. Η υπηρεσία είναι συνδεδεμένη με τους ιδρυματικούς λογαριασμούς του Πανεπιστημίου και είναι προσβάσιμη στο <https://uoa.webex.com/>.

3. Τρόποι Παροχής Διδακτικού Έργου και Μορφές Διδασκαλίας και Αξιολόγησης Φοιτητών/ριών

Το διδακτικό ακαδημαϊκό έργο στο ΠΜΣ «ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ» θα παρέχεται με σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση κατά 70% και δια ζώσης εκπαίδευση κατά 30%. Το ΠΜΣ «ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ» είναι πλήρως οργανωμένο και υποστηρίζεται από ένα σύνολο φυσικών, υλικοτεχνικών και ηλεκτρονικών υποδομών που παρέχουν τη δυνατότητα απρόσκοπτης λειτουργίας του. Η μέθοδος της εξ αποστάσεως σύγχρονης εκπαίδευσης επιλέχθηκε για διευκόλυνση των εργαζόμενων μεταπτυχιακών φοιτητών/ριών (που αποτελούν συνήθως την πλειονότητα στα ΠΜΣ σε αντιδιαστολή με τα ΠΠΣ), προκειμένου να περιοριστούν οι απώλειες χρόνου-κόστους μη προστιδόμενης αξίας. Η αξιολόγηση των φοιτητών/ριών θα γίνεται με ποικίλες μεθόδους κατά την κρίση των διδασκόντων/ουσών. Εφόσον προκριθεί η γραπτή εξέταση ως τρόπος τελικής εξέτασης σε κάποιο μάθημα, αυτή δύναται να διενεργείται διά ζώσης ή ηλεκτρονικά, εφόσον διασφαλίζεται απολύτως η αξιοπιστία, διαφάνεια και εγκυρότητα της όλης διαδικασίας.

4. Γενικό Πρότυπο Δομής Μαθημάτων

Τα μαθήματα με την μέθοδο της σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στο ΠΜΣ «ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ» θα διενεργούνται μέσω της υπηρεσίας WebEx. Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/ριες θα διαδέτουν email του Πανεπιστημίου (...@uoa.gr). Μέσω των emails αυτών θα συγκροτείται ταχυδρομική λίστα στην οποία θα αποστέλλεται η πρόσκληση παρακολούθησης του εκάστοτε διαδικτυακού μαθήματος, για τη συμμετοχή όσων διαδέτουν έγκυρο λογαριασμό.

5. Σύστημα Υποστήριξης Φοιτητών/ριών

Οι μεταπτυχιακοί/ες φοιτητές/ριες θα έχουν στην διάθεσή τους όλα τα εγχειρίδια με τις προδιαγραφές λειτουργίας της “ηλεκτρονικής τάξης”, της ηλεκτρονικής πλατφόρμας WebEx, καθώς και τη συνεχή συνδρομή του Προσωπικού της Υπηρεσίας ΚΛΕΙΔΙ. Συνεπώς, προβλέπεται να επιλύεται άμεσα οποιοδήποτε τεχνικό πρόβλημα ανακύπτει κατά την χρήση των διαδικτυακών υπηρεσιών εκπαίδευσης. Ως απόρροια της πρόσφατης διετούς υγειονομικής πανδημίας και της εντατικής υποκατάστασης της δια ζώσης διδασκαλίας με μεθόδους, πλατφόρμες και εργαλεία σύγχρονης εξ αποστάσεως τηλεεκπαίδευσης και επικοινωνίας, οι φοιτητές/ριες είναι πλέον ευρέως εξοικειωμένοι/ες με τις αντίστοιχες έννοιες, προσεγγίσεις και τεχνικές λειτουργίες των συστημάτων τηλεεκπαίδευσης.

6. Υποστήριξη Διδασκόντων με Υποχρεωτική Εκπαίδευση

Μέσω e-Learning για Νέα Μέλη Τα μέλη ΔΕΠ και οι συμμετέχοντες/ουσες διδάσκοντες/ουσες στο ΠΜΣ «ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΕΣ ΣΠΟΥΔΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ» θα έχουν στην διάθεσή τους τα απαραίτητα εγχειρίδια με τις προδιαγραφές λειτουργίας της “ηλεκτρονικής τάξης”, της ηλεκτρονικής πλατφόρμας WebEx αλλά και την συνδρομή του Προσωπικού της Υπηρεσίας ΚΛΕΙΔΙ, για τη άμεση επίλυση οποιουδήποτε τεχνικού προβλήματος ανακύπτει κατά την χρήση των διαδικτυακών υπηρεσιών εκπαίδευσης. Ως απόρροια της πρόσφατης διετούς υγειονομικής πανδημίας και της εντατικής υποκατάστασης της δια ζώσης διδασκαλίας με μεθόδους, πλατφόρμες και εργαλεία σύγχρονης εξ αποστάσεως τηλεεκπαίδευσης και επικοινωνίας, οι διδάσκοντες/ουσες είναι πλέον ευρέως εξοικειωμένοι/ες με τις αντίστοιχες έννοιες, προσεγγίσεις και τεχνικές λειτουργίες των συστημάτων τηλεεκπαίδευσης.

7. Σύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Η οργάνωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας του ΠΜΣ «Θρησκευτικές Σπουδές και Διαπολιτισμική Έρευνα» θα υλοποιηθεί με μικτή εκπαιδευτική διαδικασία (blended learning), συνδυάζοντας τη συμβατική διά ζώσης διδασκαλία σε αίθουσα, σε ποσοστό 30%, και τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, σε ποσοστό 70%. Η επιλογή της/των εκπαιδευτικής/ών διαδικασίας/ών διδασκαλίας εναπόκειται στην κρίση της Συντονιστικής Επιτροπής.

Η οργάνωση μαθημάτων και λοιπών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων με τη χρήση μεθόδων σύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης αφορά σε μαθήματα, σεμινάρια και εκπαιδευτικές δραστηριότητες που από τη φύση τους δύνανται

να υποστηριχθούν με τη χρήση μεθόδων εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Δεν περιλαμβάνονται δραστηριότητες που απαιτούν φυσική παρουσία, όπως επιτόπια έρευνα ή συμμετοχή σε θρησκευτικές και πολιτισμικές εκδηλώσεις.

Υπεύθυνη για την υποστήριξη της εξ αποστάσεως εκπαιδευτικής διαδικασίας, όπως και για τα ζητήματα σχετικά με την προστασία των προσωπικών δεδομένων, είναι η Μονάδα Ψηφιακής Διακυβέρνησης του ΕΚΠΑ.

8. Ασύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση

Η εκπαιδευτική διαδικασία δύναται να πραγματοποιείται με τη χρήση μεθόδων ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης, οι οποίες δεν υπερβαίνουν το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) των πιστωτικών μονάδων του ΠΜΣ.

Το ΕΚΠΑ τηρεί ηλεκτρονική πλατφόρμα προσβάσιμη και σε άτομα με αναπηρία, μέσω της οποίας παρέχονται υπηρεσίες ασύγχρονης εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Στην ηλεκτρονική πλατφόρμα αναρτάται εκπαιδευτικό υλικό για κάθε μάθημα, το οποίο περιλαμβάνει:

- Διδακτικές σημειώσεις
- Παρουσιάσεις διαλέξεων
- Πολυμεσικό υλικό
- Βιβλιογραφικές πηγές
- Ασκήσεις και εργασίες
- Μελέτες περίπτωσης
- Θέματα για συζήτηση και προβληματισμό

Το πάσης φύσεως εκπαιδευτικό υλικό παρέχεται αποκλειστικά για εκπαιδευτική χρήση των φοιτητών και προστατεύεται από τον ν. 2121/1993 περί πνευματικής ιδιοκτησίας, εφόσον πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις.

Ιδιαίτερη μέριμνα λαμβάνεται για την προσβασιμότητα του εκπαιδευτικού υλικού από άτομα με αναπηρία, με την παροχή εναλλακτικών μορφών του υλικού (π.χ. ηχητική απόδοση κειμένων, υπότιτλοι σε βίντεο, κ.λπ.).

Η ασύγχρονη εξ αποστάσεως εκπαίδευση συμπληρώνει και υποστηρίζει τη σύγχρονη διδασκαλία, προσφέροντας ευελιξία στη μαθησιακή διαδικασία και δυνατότητες για εμβάθυνση και περαιτέρω μελέτη του γνωστικού αντικείμενου.